

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLY TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
TOSHKENT DAVLAT SHARQSHUNOSLIK UNIVERSITETI**

**TURIZMDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR
FANINING O‘QUV DASTURI**

Bilim sohasi: 1000000 – Xizmatlar
Ta‘lim sohasi: 1010000 – Xizmat ko‘rsatish sohasi
Ta‘lim yo‘nalishi: 61010100 – Turizm va mehmondo‘stlik

Toshkent 2025

Qizilqumchilik va qizilqumchilikni qayta tiklash bo'yicha
Tashqi siyosat va xalqaro iqtisodiy munosabatlar instituti
1991 yilning 22-iyun kuni

Tashqi siyosat va xalqaro iqtisodiy
munosabatlar instituti direktori:

G.T. Arifjonov

“Tashqi iqtisodiy faoliyat” kafedrasini mudiri:

M. Voxidova

ARM boshlig'i:

Yuldasheva M.M.

Fan/modul kodi TRT1104		O'quv yili 2025/2026	semestr 1	ECTS – kreditlar 4	
Fan/modul turi Majburiy		Ta'lim tili O'zbek/rus		Haftadagi dars soatlari 4	
1.	Fanning nomi		Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Turizmda raqamli texnologiyalar		48	72	120
2.	<p style="text-align: center;">I. Fanning mazmuni</p> <p>Fanning maqsadi: “Turizmda raqamli texnologiyalar” fanining o'qitish jarayonida talabalar zamonaviy kompyuterlarga doir bilimlarni o'zlashtirgan holda o'z mutaxassisligi bo'yicha yechiladigan masalalarga ularni tadbiiq qilish ko'nikmasini hosil qilish.</p> <p>Fanni vazifasi – “Turizmda raqamli texnologiyalar” fanining o'qitish jarayonida talabalar zamonaviy kompyuterlarga doir bilimlarini o'zlashtirgan holda o'z mutaxassisligi bo'yicha yechiladigan masalalarga ularni tadbiiq qilish ko'nikmasini hosil qilish, hamda o'rganuvchilarga talabalar tomonidan turizm va mehmonxona sohasida qo'llaniladigan axborot texnologiyalarini mavjud fanlar doirasida tadbiiq qilishi, boshqaruv jarayonlarida shaxsiy kompyuterlardan foydalanishning nazariy va amaliy asoslarini o'rgatish.</p> <p>Xorij tajribasiga muvofiqligi: Mazkur fan dasturi xalqaro tan olingan reytinglarda birinchi top 300 talik ro'yxatga kiruvchi The Hong Kong Polytechnic University (171 ARWU) xorijiy tajribasini inobatga olgan holda takomillashtirildi. https://www.polyu.edu.hk/shtm/study/undergraduate-programmes/</p> <p style="text-align: center;">II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)</p> <p style="text-align: center;">II.1. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:</p> <p>1-mavzu. Turizmda raqamli texnologiyalari fanining maqsadi, vazifalari va zamonaviy tendensiyalari “Turizmda raqamli texnologiyalar” fanining maqsadi va vazifalari. Axborot tushunchasi. Axborotning xossalari. Turizm va mehmonxonada zamonaviy kompyuter texnologiyalaridan foydalanishning asosiy yo'nalishlari.</p> <p>2-mavzu. Hujjatlar bilan offlayn va onlayn ishlash. Jadval redaktorlari va ularning turizm sohasida qo'llanilishi Matnlar bilan ishlash. Hisoblash ishlarini bajarish. Jadvallar bilan ishlash. Online matn va jadval bilan ishlash. Jadvalli rekdaktorlarining asosiy tushunchasi.</p> <p>3-mavzu. Raqamli multimediya va interaktiv tizimlar Taqdimotlar yaratishning dasturiy vositalari. Animatsiyali rolifklar yaratish va qayta ishlash. Taqdimotlarni onlayn yaratish va ishlov berish. Canva dasturidan</p>				

foydalanish. Videomontaj dasturlari.

4-mavzu. Ma'lumotlar bazasini boshqarish tizimi. Microsoft Access dasturi va uning imkoniyatlari.

Ma'lumotlar bazasi. MBBT bilan ishlash uchun dasturiy vositalar va orma(shakl) yaratish. MBBT da zapros(so'rov) va otchot(hisobot) yaratish.

5-mavzu. Axborot xavfsizligi. Kompyuter viruslari va antivirus dasturlar.

Axborot xavfsizligini ta'inlash. Axborot xavfsizligi tushunchasi va zaruriyati. Axborotni himoyalash. Virus tushunchasi. Antivirus dasturlar.

6-mavzu. Bulutli texnologiyalar va hujjat boshqaruvi. Katta ma'lumotlar (Big Data) bilan ishlash

Bulutli texnologiyalar (Cloud Computing) tushunchasi va turlari. Katta ma'lumotlar (Big Data) bilan ishlash

7-mavzu. Global tarmoq texnologiyalari. IoT texnologiyalari va qo'llanilishi

Global tarmoq texnologiyalari. IoT texnologiyalari (Internet of Things) tushunchasi. IoT texnologiyalarining qo'llanilishi

8-mavzu. Turizmni rivojlantirishda elektron tijoratni o'rni

Elektron tijorat tarixi. Elektron tijorat modellari. Tashkilotlarda va tadbirkorlikda elektron tijoratni B2B sektoridan foydalanish.

9-mavzu. Global bronlash tizimlari (GDS)

Global bronlash tizimlari, Galeleo tizimi haqida, Sabre bronlash tizimi.

10-mavzu. Turizmni tashkillashtirishda geoaxborot texnologiyalari. Sun'iy intellekt haqida tushuncha.

Geoaxborot texnologiyalari. Geoaxborot tizimi (GIS) tasnifi va qo'llash sohalari. Sun'iy intellekt.

11-mavzu. SMM texnologiyasi. Ijtimoiy tarmoqlar platformalarida ishlash.

(SMM, Platformalar, Kontent, sharh, reels, Influencer marketing)

12-mavzu. Web – texnologiyalari yordamida elektron resurslar tayyorlash.

(Web – sayt va onlayn xizmatlar, onlayn to'lov, reklama. Texnologiyalar – HTML/CSS, WordPress, Joomla, Elementlar – dizayn, kontent, interaktiv xizmat, SEO – saytni Google'da chiqarish, Misol – Uzbekistan.travel, UzAirways)

III. Amaliy mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

Amaliy mashg'ulotlarni tashkil etish yuzasidan kafedra tomonidan ko'rsatma va tavsiyalar ishlab chiqiladi. Unda talabalar dars jarayonida olgan bilim va ko'nikmalarini amaliy topshiriqlar, mashqlar orqali bajarish natijasida yanada boyitadilar. Shuningdek, darslik va o'quv qo'llanmalar asosida talabalar bilimlarini mustahkamlashga erishish, tarqatma materiallardan foydalanish, mavzular bo'yicha taqdimotlar va ko'rgazmali qurollar tayyorlash, foydalanish va boshqalar tavsiya etiladi.

1. Hujjatlar bilan offlayn va onlayn ishlash.
2. Jadval redaktorlari va ularning turizm sohasida qo'llanilishi
3. Turistik ma'lumotlarni EJ-da filtrlash va saralash
4. Raqamli multimediyada ko'rgazmali taqdimotlar va videoroliklar yaratish.
5. Ma'lumotlar bazasini boshqarish tizimi. Microsoft Access dasturi va uning imkoniyatlari.
6. Bulutli texnologiyalar va hujjat boshqaruvi. Katta ma'lumotlar (Big Data) bilan ishlash.
7. "Temir yo'l" tizimi bilan tanishish.
8. "Mehmonxona" tizimi bilan tanishish. Global bronlash tizimlari (GDS)
9. "Aviakassa" tizimi bilan tanishish
10. "Aviakassa" tizimi bilan tanishish. SMM texnologiyasi. Ijtimoiy tarmoqlar platformalarida ishlash.
11. "Muzei" tizimi bilan tanishish
12. "Muzei" tizimi bilan tanishish. Web -- texnologiyalari yordamida elektron resurslar tayyorlash.

Amaliy mashg'ulotlar kichik guruhlarda maxsus axborot texnologiyalari bilan jihozlangan xonalarda o'tkaziladi hamda korxonalarda amaliy mashg'ulotlar ajratilgan soat bo'yicha o'tkaziladi.

IV. Mustaqil ta'lim*

IV.1. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

"Turizmda raqamli texnologiyalar" fanidan mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Axborot texnologiyalarining asosiy tushunchalari
2. Offlayn va onlayn hujjatlarni boshqarish
3. Jadval redaktorlari va ularning afzalliklari
4. Multimedia vositalari va ularning ishlatilishi
5. Taqdimot yaratishning texnologiyalari
6. Ma'lumotlar bazasi tushunchasi
7. Microsoft Access dasturining imkoniyatlari
8. Kompyuter tarmoqlarining turlari
9. Internet xizmatlari va ularning turlari
10. Axborot xavfsizligi asoslari

	<ol style="list-style-type: none"> 11. Viruslar va antivirus dasturlari 12. Bulutli texnologiyalar asoslari 13. Katta ma'lumotlar (Big Data) haqida umumiy ma'lumot 14. Web-sahifa yaratishning dasturiy vositalari 15. Elektron resurslar yaratish texnologiyasi 16. Global bronlash tizimlari haqida tushuncha 17. Geoaxborot tizimlari (GIS) va ularning qo'llanilishi 18. Raqamli ta'lim texnologiyalari 19. Sun'iy intellekt asoslari 20. Internetdan samarali foydalanish usullari <p>Talaba mustaqil ishini tayyorlashda muayyan fanning xususiyatlarini hisobga olgan holda, quyidagi shakllardan foydalanishi mumkin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • darsliklar va o'quv qo'llanmalarining mavzularini o'rganib chiqish; • Ibrat farzandlari platformasidan mustaqil ta'lim doirasida samarali faoydalanish; • tarqatma material asosida alohida ma'ruza mavzularini o'zlashtirish; • maxsus ilmiy adabiyot asosida mavzular ustida ishlash; • o'quv-ilmiy-tadqiqot faoliyat bilan bog'liq mavzularni chuqur o'rganish; • turli mavzularga doir adabiyotni o'qish (uy o'qishi /domashneye chteniye); • ta'lim olishning faol va muammoli usullari qo'llangan o'quv mashqlarni bajarish; • taqdim etilayotgan mavzu bo'yicha referat, esse, maqola va testlar tayyorlash; • mavzu bo'yicha slayd-prezentatsiyani tayyorlash; • ilmiy ma'ruza tayyorlash va taqdimot qilish. <p><i>*) Izo: Mustaqil ta'lim va kurs ishi mavzulari fan doirasida o'zgarishi mumkin.</i></p>
3.	<p style="text-align: center;">V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)</p> <p><i>“Turizmدا raqamli texnologiyalar” fanini o'zlashtirish natijasida talaba:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kompyuterning apparat va dasturiy taminotlaridan foydalana olish va sohada raqamli texnologiyalar haqida <i>tasavvur va bilimga ega bo'lishi</i>; • Turli ma'lumotlar bilan ishlashni bilishi va u bilan turli amallarni bajara olishi, mantiqiy fikrlashni va masalalarni modelini qurish va kompyuter dasturlaridan amalda foydalanish <i>ko'nikmalariga ega bo'lishi</i>; • Raqamli texnologiyalardan foydalanish <i>malakasiga ega bo'lishi kerak</i>.
4.	<p style="text-align: center;">VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ma'ruzalar; • amaliy mashg'ulot (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); • guruhlarda ishlash • individual loyihalar; • taqdimotlar qilish.

5.	<p align="center">VII. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, mustaqil ta'lim bo'yicha hamda joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ish va/yoki og'zaki imtihonni topshirish.</p>
6.	<p align="center">VIII. ASOSIY VA QO'SHIMCHA O'QUV ADABIYOTLAR HAMDA AXBOROT MANBALARI</p> <p align="center">Asosiy adabiyotlar</p> <p>✓ 1. Roy, Shambhavi; Daniel, Clinton; and Agrawal, Manish, "Fundamentals of Information Technology" (2023): Textbook, University of South Florida.</p> <p>✓ 2. A.M.Abduvohidova, N.R.Zaynalov, D.S.Umirova. Turizmda axborot texnologiyalari Toshkent – «Iqtisodiyot» – 2019</p> <p align="center">Qo'shimcha adabiyotlar</p> <p>3. Sh.M. Mirziyoyev. Hozirgi zamon va Yangi O'zbekiston. - Toshkent: O'zbekiston, 2024.</p> <p>4. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekistonda taraqqiyot strategiyasi asosida demokratik islohotlar yo'lini qat'iy davom ettiramiz. 6-jild. - Toshkent: O'zbekiston, 2023.</p> <p>5. Аюпов Р.Х. Информатика ва ахборот технологиялари. Ўқув қўлланма.Ташкент. ТМИ.2013. - 650 бет.</p> <p>6. В.Wiliams, S. Sawyer Using Information Technology: a practical introductino to computers and communications McGraw Hill Education (India) Private Limited; 6 edition. 606 pt. 2011.</p> <p>7. Бочарников, В.Н. Информационные технологии в туризме / В.Н. Бочарников, Е.Г. Лаврушина, Я.Ю. Блиновская. – М.: Флинта, МПСИ, 2013. – 358 с.</p> <p align="center">Scopusdan maqolalar</p> <p>8. African Journal of Hospitality, Tourism and Leisure, Volume 9(2) - (2020) ISSN: 2223-814X Copyright: © 2020 AJHTL /Author/s- Open Access-Online @ http://www.ajhtl.com(chrome-extension://kdpelmjpfafjppnhbloffcjpeomlnpah/https://www.ajhtl.com/uploads/7/1/6/3/7163688/article_5_vol_9_2_2020_germany.pdf)</p> <p>9. S.,Meneses-Eraso, C., Casanoves-Boix, J., Cortés-Pellicer, P., Castelló-Sirvent, F. Natural Language Processing: An Overview of Models, Transformers and Applied Practices, Computer Science and Information Systems, 2024</p> <p>10. IMM Filtering Algorithms for a Highly Maneuvering Fighter Aircraft: An Overview by M. N. Radhika,Mahendra Mallick and Xiaoqing Tian Algorithms 2024, 17(9), 399; https://doi.org/10.3390/a17090399 - 6 Sep 2024</p> <p align="center">Axborot manbalari</p> <p>11. www.t-blog.net/</p> <p>12. www.natlib.uz</p>

Ref

	13. www.ziyounet.uz
7.	<p>Fanning o'quv dasturi "Tashqi iqtisodiy faoliyat" kafedrasida ishlab chiqilgan va 2025 yil "12" 06 dagi 20 -sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan.</p> <p>O'quv dasturi Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti Kengashining 2025 yil "28" 06 dagi 11 — sonli bayoni bilan tasdiqlangan.</p>
8.	<p>Fan / modul uchun ma'sullar:</p> <p>Xikmatov N. - TDSHU, "Tashqi iqtisodiy faoliyat" kafedrasida katta o'qituvchisi.</p> <p>Salixova V. - TDSHU, "Tashqi iqtisodiy faoliyat" kafedrasida o'qituvchisi.</p> <p>Eshonqulova F. - TDSHU, "Tashqi iqtisodiy faoliyat" kafedrasida o'qituvchi-stajyori.</p>
9.	<p>Taqrizchilar:</p> <p>Berdimurodov M.A. – Xalqaro islomshunoslik akademiyasi, zamonaviy axborot kommunikatsiya texnologiyalar kafedrasida dotsent v.b.</p> <p>Djalilov A.A – Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti «Tashqi iqtisodiy faoliyat» kafedrasida katta o'qituvchisi.</p>